

อาเซียนย้ำเอกภาพและรับมือความผันผวนเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์โลก

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 48 ที่เมืองเซบู เป็นการประชุมใหญ่ครั้งแรกภายใต้การดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของฟิลิปปินส์ในปี 2569 ภายใต้หัวข้อ “Navigating Our Future, Together” โดยในการประชุมดังกล่าว ผู้นำประเทศอาเซียนได้ยืนยันความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นเอกภาพของภูมิภาค พร้อมผลักดันความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร และการพัฒนาที่มุ่งเน้นประชาชนเป็นหลัก โดยภายหลังที่ประชุมให้การรับรองแถลงการณ์สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการขับเคลื่อนภูมิภาคเชิงรุกและเป็นเอกภาพท่ามกลางภูมิทัศน์โลกที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งเผชิญความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและความผันผวนด้านพลังงานและการค้า โดยการแถลงการณ์ดังกล่าวยังเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และระเบียบในภูมิภาคที่ตั้งอยู่บนกฎเกณฑ์ (Rules-based regional order) พร้อมทั้งยืนยันการสนับสนุนการเจรจาและการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

การผลักดันปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล

ผู้นำอาเซียนให้ความสำคัญกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลโดยถือเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของภูมิภาคต่อไปในอนาคต ซึ่งกลุ่มประเทศอาเซียนเห็นชอบผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจสำคัญ 19 ประการ (19 Priority Economic Deliverables (PEDs)) ภายใต้การดำรงตำแหน่งประธานของฟิลิปปินส์ ซึ่งรวมถึงโครงการที่มุ่งขับเคลื่อนการเติบโตด้วย AI สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) การค้าดิจิทัล ความมั่นคงทางไซเบอร์และการเชื่อมโยงในระดับภูมิภาค ผู้นำจากประเทศต่างๆ ยังสนับสนุนการจัดทำกรอบความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (ASEAN Digital Economy Framework Agreement) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้าดิจิทัล อีคอมเมิร์ซข้ามพรมแดน ความมั่นคงไซเบอร์ การชำระเงินผ่านระบบ

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

ดิจิทัล และเทคโนโลยีเกิดใหม่ เช่น AI นอกจากนี้ แลกเปลี่ยนยังเน้นย้ำถึงความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของการใช้ AI อย่างรับผิดชอบและครอบคลุม รวมถึงการจัดตั้งศูนย์ประมวลผลสมรรถนะสูงร่วมแห่งแรกของอาเซียน ซึ่งเปิดให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศเข้าถึงได้ นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนยังให้การสนับสนุนข้อเสนอของฟิลิปปินส์ ในการจัดตั้งศูนย์ AI สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (AI MSME Hub) เพื่อช่วยภาคธุรกิจใช้ เครื่องมือ AI ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขันทั่วภูมิภาค

วิกฤตในตะวันออกกลางและความกังวลด้านพลังงาน

ผู้นำอาเซียนได้ตระหนักถึงผลกระทบจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตะวันออกกลางต่อเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเฉพาะด้านราคาพลังงาน เส้นทางการค้า ห่วงโซ่อุปทานอาหาร และความเป็นอยู่ของประชาชนที่ทำงานอยู่ในภูมิภาคดังกล่าว และได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ผ่านโครงการโครงข่ายไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid) นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้คำมั่นที่จะเดินหน้ารณรงค์เสริมความมั่นคงทางอาหาร ความสามารถในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติ ท่ามกลางวิกฤตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความซับซ้อนมากขึ้น

ความร่วมมือด้านสาธารณสุข การรับมือภัยพิบัติ และอาชญากรรมข้ามชาติ

แถลงการณ์ของประธานอาเซียนให้ความสำคัญอย่างมากต่อความร่วมมือด้านสาธารณสุขในภูมิภาค รวมถึงการผลักดันการดำเนินงานของศูนย์อาเซียนเพื่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคอุบัติใหม่ (ASEAN Centre for Public Health Emergencies and Emerging Diseases: ACPHEED) โดยผู้นำอาเซียนยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของระบบสาธารณสุขดิจิทัล การเสริมสร้างความพร้อมด้านสาธารณสุข และการประสานความร่วมมือในการรับมือกับการระบาดใหญ่และโรคอุบัติใหม่ในอนาคต นอกจากนี้ ในด้านความมั่นคงยังได้เน้นย้ำถึงความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การหลอกลวงออนไลน์ อาชญากรรมไซเบอร์ การค้ามนุษย์ การใช้ความรุนแรงจากแนวคิดสุดโต่ง และยาเสพติด โดยประเทศสมาชิกอาเซียนยังผลักดันการเพิ่มความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านการรับมือภัยพิบัติ การดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดนและการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

ความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน

ผู้นำอาเซียนเน้นย้ำถึงความสำคัญของหลักความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนและความเป็นเอกภาพ โดยระบุว่าอาเซียนต้องยังคงเป็นพลังขับเคลื่อนหลักในการกำหนดทิศทางภูมิภาค ซึ่งแถลงการณ์ยังย้ำถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนต่อความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาภายนอกบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันและผลประโยชน์ที่สอดคล้องกัน โดยการมีส่วนร่วมในเชิงสร้างสรรค์

ที่มา: หนังสือพิมพ์ Manila Bulletin

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

บทวิเคราะห์และข้อคิดเห็น

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 48 ที่เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จัดขึ้นภายใต้การเป็นประธานอาเซียนของฟิลิปปินส์ ภายใต้หัวข้อ “Navigating Our Future, Together” ซึ่งสะท้อนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของอาเซียนในการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวของภูมิภาค และผลักดันความร่วมมือในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่ยังเผชิญความตึงเครียดทั้งด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และพลังงาน การประชุมครั้งนี้มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัล ความมั่นคงด้านพลังงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค เพื่อรองรับความท้าทายจากปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาพลังงาน เส้นทางการค้า และห่วงโซ่อุปทานอาหาร นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเป็นเวทีหารือเชิงนโยบายในประเด็นสำคัญของภูมิภาค รวมถึงการเตรียมการเฉลิมฉลองครบรอบ 50 ปีของสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในอาเซียน (TAC) ซึ่งถือเป็นหมุดหมายสำคัญของความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยการประชุมครั้งนี้มีผู้นำอาเซียนจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมอย่างพร้อมเพรียง ได้แก่ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีไทย นายเล มินห์ ฮึง นายกรัฐมนตรีเวียดนาม นายเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ในฐานะเจ้าภาพ ดาโตะ เซอริ อันวาร์ อิบราฮิม นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย นายลอว์เรนซ์ หว่อง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ นายปราโบโว ซูบียันโต ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย นายฮุน มาเนต นายกรัฐมนตรีกัมพูชา และสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน นายเคย์ ราลา ซานานา กุสมา นายกรัฐมนตรีติมอร์-เลสเต ขณะที่เมียนมาเข้าร่วมในระดับข้าราชการประจำ คือปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากความคืบหน้าภายใต้ฉันทามติ 5 ข้อ ยังไม่เป็นไปตามที่กำหนดที่ประชุม โดยรวมการประชุมครั้งนี้สะท้อนบทบาทของอาเซียนในการรักษาความเป็นแกนกลางของภูมิภาค ควบคู่กับการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ท่ามกลางความผันผวนของสภาพแวดล้อมโลกในปัจจุบัน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

พฤษภาคม 2569

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ